

AIDAI

DIENOS INFORMACIJA

„Aidai“ yra dviejų laidų lietuvių kultūrinis ir informacinis leidinys. „Aidų“ žurnalas išeina kas dvi savaitės; „Aidų Dienos Informacija“ — kiekvieną dieną, išskyrus šventadienius, prieš piet.

„Aidus“ leidžia — Spaudos Darbuotojų Kolektyvas. Vyr. Redaktorius — Dr. V. Bieliauskas. Dienos informacijos redaktoriai: Jonas Pauperas ir Balys Vyliūdas. Adresas: München 27, Lamonstr. 21 (Kalbamosios valandos: tik darbo dienomis 10—12 ir 15—17).

BEVINAS APIE NAUJĄ PASAULIO SANTVARKĄ

Penktadienį, nustebusiems britų žemiesiems rūmams Bevinas paskelbė planus, kaip, jo nuomone, būtų galima išsaugoti pasaulio taiką. Jo kalba turėjo tikslą išsklaidyti nepasitikėjimą tarp tautų. Jis pareiškė: jei didžiosios valstybės atvirai pareikš savo reikalavimus, tai juos būsią galima viešai apsvarstyti. Jei kuri valstybė nepasitikėtų Didž. Britanija, tai prašytume patį nepasitikėjimą aiškiau nusakyti. Mes pasistengsime duoti atsakymą. Kur esama pagrindinio nepasitikėjimo, ten nieko nepadarysime. Didž. Britanijos politika turi remtis trijų didžiųjų valstybių bendradarbiavimu. Turėtų būti vienodai traktuojamos didelės valstybės ar mažos. Su Prancūzija mes dirbsime glaudžiausiai. Rinkimai parodė, kad prancūzai tiki laisvės tradicijoms. Vokiečių perkeldinimas dabar sudarys kai kurių sunkumų. Bet jis buvo Potsdame sutartas. Mes norėjome ne perkeldinimo datas nustumti, bet naujus perkeldinimo būdus sušvelninti. Tada mums bent iš dalies pavyko. Į britų zoną bus atkelta 1/2 milijono vokiečių. Lenkijoje jau pastebimos kai kurios savarakiško gyvenimo žymės. Daugiau kalbėti dėl dabartinės Lenkijos valdymo formos man, dėl tam tikrų priežasčių, nėra reikalo, apskritai šiuo metu kai kur Europoje dar nebataikomi policiniai būdai. Aš regiu dieną, kada Lenkija vėl bus laisva ir nepriklausoma. Damaskinos savo lankymosi metu Londone buvo siūlęs rinkimus Graikijoje praves-

ti po trijų metų. Aš tuomet siūliau šiuos rinkimus ateiinančių metų pavasarį. Todėl atkrinta priekaištas, jog mes sulaužę duotą žodį. Visada mes sakėme, kad graikai patys turi savo valdymosi formą nustatyti. Persijoje esamoms britų įstaigoms įsakyta, kad ten esę kariuomenės daliniai darytų visa britų ir persų sutarčiai išlaikyti. Iš savo pusės taip pat padarė ir Molotovas. Gindodami klausimai bus išspręsti rusų ir persų derybose. Javoje mes jokių kitų interesų neturime, kaip nuginkluoti japonų karus ir išlaisvinti suimtuosius.

Pasaulio taikai užtikrinti aš siūlau sukurti pasaulinės valstybės valdžią. Šią mintį gali diskutuoti visos tautos ir partijos. Laiko aplinkybės mus verčia ieškoti naujų būdų taikai išlaikyti. Pasaulinis parlamentas, išrinktas visu pasaulio žmonių, turėtų sukurti naują pasaulio teisę. Tada būtų lengva nustatyti, kas yra užpuolikas. Pati liaudis yra geriausia apsauga prieš karą. Štai Anglijoje liaudis valdė kraštą. Panašiai galėtų atrodyti siūlomasis pasaulinis parlamentas. Visa tai būtų daroma su tikslu išsaugoti taiką. Tuo tarpu turime remti San Pranziske aptartas organizacijas taikai saugoti. Ateityje tarptautinė teisė turėtų tapti viso pasaulio teise. Turėtų būti ugdoma nauja pasaulio dorovė. Ją saugotų pasaulio politinė galia. Liaudis būtų pati valdovė, kuri pati

sprestų savo likimą. Šias mintis Bevinas pateikė kaip bazę tolimesnoms diskusijoms.

TURKAI KALTINA SOVIETUS

Associated Press žiniomis, vakar buvo jaučiamas susirūpinimas Europos diplomatinuose sluoksniuose dėl naujo neramumų židinio Viduriniųjų Rytų (Azerbeidžano) srityje. Maskvos ir Teherano spauda pasikeitė aštriais žodžiais po to, kai Irano vyriausybė pareiškė, kad rusų kariuomenė trukdanti Irano vyriausybei pasiųsti savo pajėgas Azerbeidžano neramumams numalšinti. Ankaros spauda puola „sovietų imperikalizmą“ ir kaltina rusus „trečiojo pasaulinio karo“ ruošimu.

Byrnos spaudos atstovams Vašingtone pareiškė, kad JAV vyriausybė nesiims jokių žygių tuo klausimu iki negaus JAV atstovo pranešimo iš Teherano. Jis pabrėžė, kad Roosevelt, Stalino ir Churchilio Teherano susitarimas garantuoja Irano nepriklausomybę,

TRUMPOS ŽINIOS

- Pirmasis 1000 lenkų karių su visu apginklavimu iš Italijos išvyksta į Lenkiją. Iš viso iš Italijos išvyks į Lenkiją 14.000 lenkų karių.

- Atėnai. Naujasis Graikijos min. pirm. Sofoulis pareiškė, kad jo vyriausybė pasistengs krašte įvykdyti rinkimus iki 1946 m. kovo mėn. Taip pat jis daro žygius santykiams užmegzti su Sovietų Sąjunga.

- Kielis. Lapkričio 27 d. atidarymas Kilio universitetas.

- Budapeštas. Vengrijos parlamento pirmininku išrinktas mažžemių partijos vadas Franz Nagys.

- Londonas. Sąjunginių Tautų Parenjamasis Komitetas šeštadienį susirinko pirmojo posėdžio Londone. Dalyvauja 51 krašto atstovai. Šio Komiteto darbai bus pateikti pilnatis susirinkimui, kuris susirinks sausio 7 dieną Londone.

- Londonas. Per tebevykstančius debatus užsienio politikos klausimais, Bevinas pasisakė dėl vokiečių pabėgėlių problemos. Britų vyriausybė pasirūpinsianti, kad vokiečių perkėlimas praeitų tvarkingai ir žmoniškai.

MARGASIS MŪSU GYVENIMAS

- Pirmoji Müncheno lietuvių stovykla penktadienį kukliai, bet išpūdingai paminėjo lapkričio 2 dieną. Visų nuotaiką pagyvino Atano Mončio tėvynės vaizdų pavaslais dekoruota salė. Brangiaus atsiminimų sukėlė Vytauto Didžiojo muziejaus, Vilniaus katedros Gedimino kalno, Trakų pilies, Birutės kalno, Klaipėdos šv. turio, Lyduvėnų tilto, Vytauto Didžiojo ir Basanavičiaus paveikslei.

Atitinkamai nuteiktą gausų dalyvių būrį pulk. K. Pranckonis išpūdingai supažindino su minimos dienos reikšme ir jos prasme. Ji pavaizdavęs netolimą praeitį ir dabartį, ištremtuosius lietuvių sustiprino dvasia ir tikėjimu. Tikėjimu į Nepriklausomą Lietuvą. Jurkulnevičius labai turiningai pavaizdavo Lietuvos karinių pajėgų istoriją ir padarė išvadą, kad ji yra okupuotas kraštas dar nėra nugalėtas, jei tautiečių širdyje išsilaiko tėvynės meilė.

Po Gasparaičio paskaitos pietų kartą pasirodė Skridulio suorganizuotas ir diriguojamas gausus stovyklos vyrų choras. Padainuotos „Baltok tėveli“, „Lietuva brangi“, „Gaudžia trimitai“, „Žygis į Vilnių“, „Ramovėnų maršas“, „Pajūriais“ ir k. dainos suteikė roto pasigėrėjimo. Dainų protarpiais užpildė Sulaitis ir Dautartas olerasčių montažu.

- Šį sekmadienį pirmosios Müncheno stovyklos lietuvių krepšininčių komanda, kurią sudarė St. Čauskas, Vyt. Grybauskas, Br. Beržkis, Julius Bandžius, Vl. Bandžius ir Žumbakauskas, lengvai nugalėjo Müncheno vokiečių krepšinio rinktinę 26 : 13 (20 : 4).

- Pirmoje Müncheno lietuvių stovykloje šį sekmadienį atidaryta tautinių rankdarbių paroda. Roda labai turininga ir įdomi. Ją gausiai lanko įvairių tautų žmonės. Uždaroma pirmadienį vakare.

- Budapeštas. Buvęs Vengrijos min. pirmininkas Imredys penktadienį nuteistas pakarti.

- Praga. Čekoslovakijos vyriausybė įsakė suvalstybinti didžiąsias įmones, bankus ir draudimo bendroves.